

Interreg

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Slovensko – Česko

Súhrnný dokument – Odborná štúdia medzinárodného porovnania sociálnych služieb

Mgr. Lucia Tomková, Mgr. Lucie Pálková

2025

 **Charita
Nový Hrozenkov**

Tento dokument bol vypracovaný ako praktický výstup spoločného slovensko-českého projektu „INTERREG – Pomoc bez hraníc“ a predstavuje medzinárodné porovnanie sociálnych služieb na Slovensku a v Česku s dôrazom na pripravovanú reformu v SR

SAMARITÁN, n.o.

Charita Nový Hrozenkov

Obsah

1. Úvod	3
2. Legislatívny a koncepčný rámec	3
2.1 Základná právna úprava	3
2.2 Plánovanie a rozvoj sociálnych služieb (SR vs. ČR)	3
2.2.1 Slovenská republika	4
2.2.2 Česká republika	5
3. Financovanie a poskytovanie sociálnych služieb	7
3.1 Viacdrojové financovanie v SR a ČR	7
3.1.1 Príspevok na péči	10
3.2 Kategória služieb všeobecného hospodárskeho záujmu	12
3.2.1 Povaha sociálnych služieb ako SVHZ	12
3.2.2 Cieľ a zameranie Analýzy MPSVR SR	13
3.2.3 Dôsledky a riešenie pre Slovenskú republiku	13
4. Pripravovaná reforma sociálnych služieb v SR	16
4.1 Reforma financovania služieb podmienených odkázanosťou (do roku 2026) - Fáza 1 ..	16
4.1.1 Nový systém financovania: Osobný rozpočet	16
4.1.2 Integračné zmeny a zjednotenie kompetencií	19
4.2 Nadväzná zmeny a podpora zraniteľných skupín (po roku 2026) –	22
Fáza 2	22
5. Záver	23

1. Úvod

Tento dokument poskytuje súhrnnú odbornú štúdiu porovnávajúcu systémy sociálnych služieb v Slovenskej republike (SR) a Českej republike (ČR), pričom sa detailne venuje pripravovanej reforme financovania sociálnych služieb na Slovensku.

2. Legislatívny a koncepčný rámec

2.1 Základná právna úprava

V Slovenskej republike sa sociálne služby poskytujú od roku 2009 na základe zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní a financovaní sociálnych služieb, ako aj kontrolnú činnosť v tejto oblasti (Zákon č. 448/2008 Z. z. SR). Dozor nad dodržiavaním tohto zákona zabezpečuje Zákon č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach (MPSVaR Koncepcia – Príloha 1, 2024).

V Českej republike je kľúčovou právnou normou zákon č. 108/2006 Sb., o sociálnych službách, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2007. Tento zákon bol od svojho prijatia novelizovaný už 40 zákonmi, čo predstavuje priemerne 2,35 novelizačných zákonov ročne (Vočka, 2024).

Sociálne služby v oboch krajinách sú definované ako činnosti alebo súbor činností zameraných na pomoc a podporu osobám v nepriaznivej sociálnej situácii, alebo na prevenciu jej vzniku, s cieľom sociálneho začlenenia (MPSVaR SR Analýza SVHZ, 2024).

2.2 Plánovanie a rozvoj sociálnych služieb (SR vs. ČR)

Systémy plánovania sociálnych služieb v oboch krajinách sú hierarchické a participatívne, čo znamená, že prebiehajú na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni a vyžadujú spoluprácu verejných orgánov, poskytovateľov a prijímateľov služieb.

2.2.1 Slovenská republika

Plánovanie a koncepcný rozvoj sa riadia zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, pričom sú definované tri hlavné úrovne:

Úroveň	Subjekt	Dokument	Časový rámec
Národná	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (MPSVR SR)	Národné priority rozvoja sociálnych služieb	Dlhší strategický rámec (napr. 2021 – 2030)
Regionálna	Vyšší územný celok (VÚC)	Koncepcia rozvoja sociálnych služieb (KRS)	12 mesiacov od zverejnenia národných priorít
Lokálna	Obec	Komunitný plán sociálnych služieb (KP)	6 mesiacov od zverejnenia národných priorít (Zákon č. 448/2008 Z. z. SR, MPSVaR SR Koncepcia RFSOS, 2024).

Kľúčové aspekty plánovania v SR:

- a) **Hierarchia a nadväznosť:** Obecné Komunitné plány a regionálne Koncepcie rozvoja sociálnych služieb VÚC musia vychádzať z určených Národných priorít rozvoja sociálnych služieb (Zákon č. 448/2008 Z. z. SR).
- b) **Obsah a ciele:** Obce a VÚC musia vo svojich plánoch:
  - Vypracovať analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa druhov a foriem, ako aj analýzu demografických údajov a sociálnej situácie.
  - Určiť ciele a priority rozvoja a kvantifikovať potrebnú kapacitu, vrátane potrebného počtu miest v zariadeniach (Brichtová, 2024).
  - Definovať časový plán realizácie a potrebné finančné, personálne, prevádzkové a organizačné podmienky na zabezpečenie dostupnosti služieb pre obyvateľov (Zákon č. 448/2008 Z. z. SR).

- c) **Transparentnosť:** Návrhy Komunitného plánu a Koncepcie rozvoja musia byť povinne predložené na verejnú diskusiu. Sú tiež vypracované v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb (Zákon č. 448/2008 Z. z. SR).

2.2.2 Česká republika

Plánovanie je primárne upravené zákonom č. 108/2006 Sb., o sociálnych službách.

Úroveň	Subjekt	Dokument	Kľúčový cieľ
Národná	Ministerstvo práce a sociálnych vecí	Střednědobý národní plán rozvoje sociálních služeb	Určuje parametre dostupnosti sociálnych služieb
Regionálna	Kraj	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb	Zabezpečiť dostupnosť poskytovaných sociálnych služieb na území kraja v súlade so sieťou sociálnych služieb. (Zákon č. 108/2006 Sb. ČR, Vočka, 2024).

Kľúčové aspekty plánovania v ČR:

- **Zodpovednosť kraja:** Kraje majú obligatórnu povinnosť spracovať Střednědobý plán rozvoje sociálnych služieb na dobu troch rokov.
- **Obsah plánu:** Plán je výsledkom zisťovania potrieb osôb a hľadania spôsobov ich uspokojovania s využitím dostupných zdrojov. Musí obsahovať súhrn a výsledky analýz, popis spolupráce s obcami a poskytovateľmi, analýzu dostupných zdrojov, ekonomické vyhodnotenie a stratégiu rozvoja.
- **Sieť sociálnych služieb:** Plán kraja definuje sieť sociálnych služieb. Táto sieť je definovaná ako súhrn služieb, ktoré v dostatočnej kapacite, kvalite a s miestnou

dostupnosťou pomáhajú riešiť nepriaznivú sociálnu situáciu na území kraja, v súlade so zistenými potrebami a dostupnými finančnými zdrojmi.

- **Finančné prepojenie:** Kraj predkladá Ministerstvu práce a sociálnych vecí žiadosť o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu (účelová dotácia) na financovanie služieb. Súčasťou tejto žiadosti je práve strednodobý plán rozvoje sociálnych služieb, ktorý obsahuje ekonomickú analýzu identifikovaných potrieb a spôsob ich finančného zaistenia (Vočka, 2024).

14 krajských systémov v ČR

V Českej republike je systém plánovania decentralizovaný na 14 regionálnych samospráv (krajov). Aj keď je táto decentralizácia základom pre prispôsobenie služieb lokálnym potrebám, prináša zásadné problémy, ktoré ohrozujú efektivitu a spravodlivosť systému.

1. **Nejednotné priority a pravidlá:** Každý kraj si definuje vlastné priority rozvoja sociálnych služieb. Kým Slovensko má Národné priority, v ČR v praxi existuje 14 regionálnych systémov, ktoré si definujú svoje vlastné pravidlá pre určovanie siete služieb.
2. **Heterogénne zaradovanie/vyradovanie:** Kraje si stanovujú vlastné podmienky, lehoty a spôsoby rozhodovania pre zaradovanie a vyradovanie sociálnych služieb do/zo siete.
3. **Problémy s efektivitou:** Táto nejednotnosť a rozdielnosť pravidiel medzi 14 krajskými systémami vedie k pochybnostiam o efektívite procesov a k celkovej neefektívnosti systému. Poskytovateľ sociálnych služieb, ktorý pôsobí vo viacerých krajoch, tak musí spĺňať rôznorodé administratívne a finančné podmienky v každom z nich.
4. **Dátové nedostatky:** Pre efektívne plánovanie a sieťovanie v ČR chýbajú dostatočné dáta, čo prispieva k neefektívnosti systému.

V dôsledku toho, zatiaľ čo kraj má povinnosť zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb, vykonáva to na základe vlastných, často nejednotných, kritérií, čo sťažuje transparentnosť a jednotné financovanie služieb naprieč celou krajinou (Vočka, 2024).

3. Financovanie a poskytovanie sociálnych služieb

3.1 Viacdrojové financovanie v SR a ČR

System sociálnych služieb v Slovenskej republike a v Českej republike je charakteristický viacdrojovým financovaním, čo znamená, že financovanie je zabezpečované z verejných rozpočtov – štátu a samosprávy, z úhrad od prijímateľov a z ďalších doplnkových zdrojov, ako sú dary, granty a zdroje Európskej únie (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

A. Finančná podpora pre klienta

Mechanizmus	Slovenská republika – Súčasný stav 1.10.2025	Česká republika – Súčasný stav 1.10.2025
Princíp	Úhrada a solidarita	Dávka pre osobu
Mechanizmus	Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za službu na základe zmluvy. Výška úhrady sa posudzuje s prihliadnutím na jeho príjem a majetok. Klientovi je zákonom garantovaný zostatok z príjmu po zaplatení úhrady (MPSVaR Konceptia – Príloha 1, 2024).	Kľúčová dávka je Príspevek na péči (PnP). PnP je hradený zo štátneho rozpočtu a je vyplácaný priamo osobe závislej na pomoci inej fyzickej osoby na zabezpečenie potrebnej pomoci (Zákon č. 108/2006 Sb. v ČR).
Spolufinancovanie	Zaopatrené plnoleté deti alebo rodičia môžu byť na základe rozhodnutia obce alebo VÚC zaviazaní platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť za prijímateľa (Zákon č. 448/2008 Z. z. SR).	Klienti platia úhrady v prípadoch služieb za úhradu, pričom na tieto úhrady môžu použiť aj PnP (Vočka, 2024).

B. Finančná podpora pre poskytovateľov (Verejné zdroje)

Financovanie sociálnych služieb v SR je súčasťou originálnej pôsobnosti obcí a vyšších územných celkov (MPSVaR Koncepcia – Príloha 1, 2024).

Zdroj/Mechanizmus	Slovenská republika	Česká republika
Štát (MPSVR SR)	Finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou (FPO): Poskytuje sa neverejným poskytovateľom sociálnych služieb (NPSS) a obciam. FPO je účelovo viazaný na spolufinancovanie ekonomicky oprávnených nákladov (EON) na mzdy a odvody zamestnancov. Ministerstvo tiež poskytuje FP na nocľahárne NPSS a iné zariadenia krízovej intervencie (MPSVaR Koncepcia – Príloha 1, 2024).	Účelové dotácie zo štátneho rozpočtu: Poskytované krajom k plneniu ich povinnosti zaisťovať dostupnosť sociálnych služieb (Vočka, 2024). Dotácie sú určené na financovanie bežných výdavkov (Zákon č. 108/2006 Sb. ČR).
Samospráva (Obce/VÚC)	Finančný príspevok na prevádzku (FPP): Povinné spolufinancovanie NPSS. Výpočet FPP je definovaný ako rozdiel medzi priemernými bežnými výdavkami (PBV) na službu v pôsobnosti samosprávy a jej priemernými príjmami, vrátane FP z MPSVR a úhrad od klienta. (Zákon č. 448/2008 Z. z. SR).	Kraje a obce môžu poskytovať zo svojho rozpočtu účelové dotácie k financovaniu bežných výdavkov poskytovateľom zapísaným v registri (Vočka, 2024).
Nárokovateľnosť	FPO/FP na nocľahárne od štátu sú obligatórne po splnení zákonom ustanovených podmienok (MPSVaR Koncepcia – Príloha 1, 2024). Na FPP od samosprávy má NPSS tiež nárok po	Na poskytnutie štátnej dotácie poskytovateľom, ani na dotáciu zo samosprávy, nie je právny nárok. Krajom je poskytovaný nárok na dotáciu zo štátneho

	splnení podmienok (Zákon č. 448/2008 Z. z. SR).	rozpočtu, ale výška nie je garantovaná (Vočka, 2024).
--	---	---

C. Kritika a nedostatky slovenského systému

Súčasnú nastavenie financovania sociálnych služieb v SR je dlhodobou kritizované, pretože je nedostatočne predvídateľné, neprehľadné a nekoncepčné (MPSVaR SR Analýza SVHZ, 2024).

1. Neprehľadnosť a komplikovanosť výpočtu finančného príspevku na prevádzku

Systém je neprehľadný najmä pre svoju viaczdrojovosť a komplikovanosť výpočtu finančných príspevkov (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

- **Zložité vzorec:** Výpočet finančného príspevku na prevádzku, ktorý poskytujú obce a VÚC neverejným poskytovateľom, je zložitý. Vyžaduje si zistenie priemerných bežných výdavkov a príjmov verejných poskytovateľov za predchádzajúci rok v pôsobnosti danej samosprávy.
- **Netransparentnosť a nestálosť:** Dlhodobá aplikačná prax poukazuje na nedostatky pri poskytovaní a určovaní výšky FPP. Neverejní poskytovatelia vnímajú neprehľadnosť spôsobu výpočtu FPP zo strany konkrétnej obce/VÚC a nestálosť, volatilitu v jeho poskytovaní.
- **Administratívna záťaž:** Samosprávy, najmä menšie obce, často nemajú reálnu kapacitu, personálnu ani finančnú, na plnenie si povinnosti poskytovať FPP a vnímajú administratívnu záťaž spojenú s jeho poskytovaním a zúčtovaním (MPSVaR Konceptia – Príloha 1, 2024).

2. Roztrieštenosť kompetencií a zdrojov

Roztrieštenosť zdrojov financovania a delené kompetencie medzi štátom, obcami a VÚC vedú k neefektívnosti (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

- **Viacere druhy príspevkov:** V súčasnosti sa obligatórne poskytuje 5 rôznych druhov finančných príspevkov z verejných prostriedkov na spolufinancovanie sociálnych služieb, čo robí systém neprehľadným.
- **Absencia koordinácie:** Systém nie je dostatočne koordinovaný. To spôsobuje diametrálnu rozdielnosť vynakladaných finančných prostriedkov v rôznych lokalitách na zabezpečenie porovnateľných služieb.

- **Nesystémové financovanie štátom:** Štát v roku 2018 pristúpil k spolufinancovaniu služieb podmienených odkázanosťou (OPIO) len vo vybraných zariadeniach na lokálnej úrovni, pre obecných a neverejných poskytovateľov, čím sa zvýšila roztrieštenosť systému ich financovania. Na druhej strane, stabilný a podielovo významný zdroj príjmov zo štátneho rozpočtu chýba napríklad u opatrovateľskej služby (MPSVaR Konceptia – Príloha 1, 2024).

3. Podiel verejných zdrojov a jeho vplyv

Hoci je systém kritizovaný, je silne závislý od verejných financií.

- **Vysoký podiel:** Podiel verejných zdrojov, teda štátu, samosprávy, zdrojov Európskej únie (EÚ) a verejného zdravotného poistenia, na celkových príjmoch sociálnych služieb predstavuje až 71,1 % podľa údajov za rok 2023.
- **Odkázanostné služby:** Pri službách podmienených odkázanosťou tvoria verejné zdroje, vrátane príjmov zo zdravotných poisťovní, 69 % príjmov, pričom príjmy z úhrad od klientov sú v podiele 27 %.
- **Služby všeobecného hospodárskeho záujmu a štátna pomoc:** Keďže podiel financovania z verejných zdrojov je vyšší ako 51 %, sociálne služby sa prevažne považujú za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ), aj keď to doposiaľ nebolo zosúladené s národnou legislatívou. Tento vysoký podiel znamená, že verejné financovanie je považované za štátnu pomoc, ktorá musí byť v súlade s pravidlami Európskej únie (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Táto neprehľadnosť a komplikovanosť súčasného systému financovania v SR je jedným z hlavných dôvodov, prečo pripravovaná reforma navrhuje zavedenie príspevku na pomoc pri odkázanosti (PPO) a paušálneho príspevku samosprávy, ktoré majú nahradiť súčasné roztrieštené a zložité FP a FPP (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

3.1.1 Príspevok na péči

V Českej republike je príspevok na péči kľúčová dávka, ktorá sa vypláca priamo osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby, aby si zabezpečila potrebnú starostlivosť. O priznaní PnP rozhoduje Úrad práce ČR.

Problém nastáva v kontexte medzinárodnej koordinácie sociálneho zabezpečenia v rámci Európskej únie, pretože PnP je považovaný za koordinovanú dávku EÚ. Zdroje explicitne uvádzajú, že existuje problém so Slovenskou republikou a ďalšími 11 štátmi EÚ v súvislosti s PnP (Vočka, 2024).

Podstatou problému je, že:

1. Štáty ako Slovenská republika nemajú obdobnú koordinovanú dávku, ktorú by mali zasielať do ČR v prípade, že je osoba poistená v SR.
2. Ak je osoba zdravotne poistená v SR, môže to brániť vzniku jej nároku na PnP v Českej republike (Vočka, 2024).

Táto situácia, keď iné členské štáty EÚ nemajú porovnateľnú koordinovanú dávku, komplikuje vznik nároku na PnP pre tých občanov, ktorí sú poistení v týchto štátoch, ale žijú alebo využívajú sociálne služby v ČR.

Navrhované riešenie v ČR

Preto je aktuálne pripravovaný návrh novely zákona v ČR. Cieľom tejto novely je odstrániť tvrdosť zákona a umožniť priznať PnP aj nad rámec povinností vyplývajúcich z predpisov EÚ, ak osoba nespĺňa podmienky nároku na obdobné dávky v inom členskom štáte EÚ, ale má bydlisko na území ČR (Vočka, 2024).

Kontext plánovanej reformy v SR

Slovenská republika má v súčasnosti systém peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia napr. peňažný príspevok na opatrovanie – PnO. Tento PnO nie je považovaný za dávku podliehajúcu koordináčnym pravidlám EÚ (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Pripravovaná reforma financovania sociálnych služieb (RFSOS) v Slovenskej republike plánuje zaviesť nový príspevok na pomoc pri odkázanosti, založený na princípe osobného rozpočtu. Tento príspevok nahradí okrem iného aj existujúci peňažný príspevok na opatrovanie. Po legislatívnom zavedení PPO bude nevyhnutné vykonať právnu analýzu postavenia tohto nového príspevku vo vzťahu k nariadeniu Európskej únie o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

3.2 Kategória služieb všeobecného hospodárskeho záujmu

Pre Slovenskú republiku je zásadné zosúladienie systému sociálnych služieb s právom Európskej únie o štátnej pomoci. Sociálne služby sú v zmysle európskej legislatívy prevažne považované za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, aj keď táto skutočnosť doposiaľ nebola zosúladená s národnou legislatívou.

Detailný rozbor kategórie SVHZ v kontexte sociálnych služieb na Slovensku vychádza z analýzy vypracovanej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s Protimonopolným úradom SR, koordinátorom pomoci (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

3.2.1 Povaha sociálnych služieb ako SVHZ

SVHZ sú definované ako podskupina služieb všeobecného záujmu. Ide o hospodárske činnosti, ktorých výsledkom je všeobecný verejný prospech.

Charakteristika SVHZ

Podľa Komisie sú SVHZ hospodárske činnosti, ktoré by sa na trhu nevyskytovali bez verejnej intervencie/intervencie štátu alebo by boli poskytnuté za iných podmienok, pokiaľ ide o kvalitu, bezpečnosť, dostupnosť, rovnaký alebo všeobecný prístup (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

Hospodárska činnosť vs. Sociálna činnosť

Samotná skutočnosť, že sa príslušná činnosť považuje za „sociálnu“, nestačí na to, aby sa nepovažovala za „hospodársku činnosť“ v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ. Pre rozlišovanie medzi hospodárskou a nehospodárskou povahou je jedným z kritérií, či sa činnosť vykonáva za odplatu alebo bezplatne, pričom nie je nevyhnutné, aby bola platená tými, ktorí ju využívajú. Väčšina služieb môže byť považovaná za hospodárske činnosti (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

Podiel verejných zdrojov

Kritériom pre posúdenie, či je daná služba službou vo všeobecnom hospodárskom záujme, je aj podiel financovania z verejných zdrojov. Keďže v Slovenskej republike podiel verejných

zdrojov na celkových príjmoch sociálnych služieb, teda zo štátu, samosprávy, Európskej únie a verejného zdravotného poistenia, predstavuje až 71,1 %, považuje sa za účelné systematicky chápať sociálne služby ako služby vo všeobecnom hospodárskom záujme a tak k nim pristupovať z pohľadu verejnej podpory. Ak podiel financovania z verejných zdrojov presiahne 80 % a platba klienta vrátane iných zdrojov nepresiahne 20 %, a sú splnené ďalšie podmienky, môže mať služba „nehospodársku povahu“ (MPSVaR Konceptia – Príloha 1, 2024).

3.2.2 Cieľ a zameranie Analýzy MPSVR SR

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predložilo analýzu s názvom Rozbor sociálnych služieb v systéme Slovenskej republiky poskytovaných a financovaných z verejných zdrojov, ktorá slúži ako podporný dokument k prebiehajúcejmu procesu prípravy reformy sociálnych služieb.

Hlavné ciele Analýzy boli:

1. Kvalifikovať a zhodnotiť osobitný charakter sociálnych služieb pre účely ich vymedzenia ako SVHZ.
2. Opísať a vyhodnotiť sociálne služby vo vzťahu k hospodárskej činnosti v zmysle práva EÚ, aby bolo možné vyvodit' záver, či konkrétna služba je alebo nie je ekonomickou činnosťou.
3. Poskytnúť závery, ktoré môžu poslúžiť ako podklad pri vytváraní budúceho systému financovania sociálnych služieb, pretože aspekt štátnej pomoci ovplyvňuje nastavenie financovania zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

3.2.3 Dôsledky a riešenie pre Slovenskú republiku

Ak sociálna služba spĺňa definíčné znaky štátnej pomoci – teda ide o podnik, ktorý získava výhodu zo štátnych zdrojov, pričom dochádza k narušeniu hospodárskej súťaže a má to vplyv na obchod medzi členskými štátmi – takáto podpora sa považuje za štátnu pomoc, ktorá musí byť zlučiteľná so Zmluvou o fungovaní Európskej únie. Ak nie je zabezpečený súlad s

pravidlami tejto zmluvy, vzniká riziko poskytnutia nepovolenej štátnej pomoci. (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

Navrhované riešenia v rámci reformy financovania služieb vo všeobecnom hospodárskom záujme:

Poverenie na výkon SVHZ

Závazok poskytovať službu vo verejnom záujme vznikne poskytovateľovi sociálnej služby zapísanému v registri na základe poverenia, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Odporúča sa, aby Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR bolo poverené kompetenciou vykonávať proces poverovania na služby vo všeobecnom hospodárskom záujme (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

Obsah poverenia

Poverovacie podmienky musia obsahovať mechanizmy náhrad a parametre na ich výpočet, kontrolu a prehodnocovanie, vrátane opatrení na predchádzanie vzniku a vrátenie nadmernej náhrady (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Primeraný zisk

Na rozdiel od súčasnej právnej úpravy, ktorá nepripúšťa účtovný zisk poskytovateľa financovaného z verejných zdrojov, vo verejnom záujme, legislatíva SVHZ umožňuje primeraný zisk. Navrhuje sa umožniť tvorbu účelovo viazaného regulovaného primeraného zisku, ktorý by mohol byť použitý na ďalší rozvoj a skvalitňovanie služieb (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Zjednotené financovanie

Poverovanie na výkon SVHZ umožní financovať sociálnu službu bez ohľadu na typ zriaďovateľa, verejný alebo neverejný, čím sa odstráni dôraz na právnu formu poskytovateľa a namiesto toho sa zameria na kvalitu a dostupnosť služby (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Transparentnosť a kontrola

Na zamedzenie nadmernej náhrady je nevyhnutné zjednotiť a skvalitniť zber dát a zaviesť centrálny kontrolný mechanizmus na úrovni Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorý bude sledovať všetky verejné zdroje – štátne, samosprávne aj zo systému verejného zdravotného poistenia (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Na základe týchto záverov sa v rámci RFSOS navrhuje predpokladať ekonomickú povahu niektorých vybraných sociálnych služieb, aby bolo možné zvoliť efektívnejší a bezpečný režim financovania s ohľadom na pravidlá štátnej pomoci (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

4 kritériá pre SVHZ

Tieto štyri kritériá pochádzajú z článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a musia byť splnené súčasne na to, aby sa finančné opatrenie členského štátu považovalo za štátnu pomoc.

1. Existencia podniku, subjektu vykonávajúceho hospodársku činnosť.

Podnik alebo podnikateľ je definovaný ako subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť, a to bez ohľadu na jeho právne postavenie alebo spôsob financovania.

2. Výhoda poskytovaná zo štátnych zdrojov.

Ide o to, či je subjektu poskytnutá hospodárska výhoda, teda akýkoľvek prospech, ktorý by príjemca nezískal za bežných trhových podmienok.

3. Narušenie hospodárskej súťaže.

Opatrenie musí byť spôsobilé narušiť alebo ohroziť hospodársku súťaž na vnútornom trhu.

4. Vplyv na obchod medzi členskými štátmi EÚ.

Podpora podnikov z verejných zdrojov sa považuje za štátnu pomoc len vtedy, keď ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi EÚ (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

Táto podmienka je relevantná aj vzhľadom na pôsobenie poskytovateľov v prihraničných regiónoch a na skutočnosť, že niektorí poskytovatelia majú zakladateľské alebo spolupracujúce spoločnosti v iných členských štátoch napr. v ČR. (MPSVaR SR Analýza SVHZ,2024).

Keďže sociálne služby prijímajú vysoký podiel financovania z verejných zdrojov, a to viac ako 51 %, sú považované za služby vo všeobecnom hospodárskom záujme. Ak sú zároveň splnené všetky štyri kritériá štátnej pomoci, poskytovaná finančná podpora sa považuje za

štátnu pomoc, ktorá musí byť zlučiteľná so Zmluvou o fungovaní Európskej únie (MPSVaR Konceptia – Príloha 1, 2024).

Cieľom reformy je definovať sociálne služby ako SVHZ a nastaviť systém tak, aby verejné financie smerované k poskytovateľom boli v súlade s právom EÚ, napr. prostredníctvom poverenia na výkon SVHZ, čo zahŕňa mechanizmy na zabránenie nadmernej náhrady (MPSVaR SR Analýza SVHZ, 2024).

4. Pripravovaná reforma sociálnych služieb v SR

Konceptia reformy financovania sociálnych služieb, vypracovaná MPSVR SR a datovaná decembrom 2024, predstavuje základné východiská pre zmenu systému financovania. Je súčasťou Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti SR. Reforma je rozdelená do dvoch fáz: Fáza 1 - do roku 2026 a Fáza 2 - po roku 2026 (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

4.1 Reforma financovania služieb podmienených odkázanosťou (do roku 2026) - Fáza 1

Reforma financovania sociálnych služieb v Slovenskej republike je navrhnutá v dvoch fázach, pričom Fáza 1 (do roku 2026) predstavuje nosnú časť Konceptie a je zameraná prednostne na sociálne služby podmienené odkázanosťou. Cieľom je naplniť míľniky Komponentu 13 Plánu obnovy a odolnosti SR zavedením nového systému financovania dlhodobej starostlivosti (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

4.1.1 Nový systém financovania: Osobný rozpočet

Kľúčovým prvkom reformy a pilierom Fázy 1 je zavedenie príspevku na pomoc pri odkázanosti.

Princíp osobného rozpočtu

PPO je založený na princípe osobného rozpočtu, ktorého cieľom je zefektívniť a sprehľadniť systém financovania dlhodobej starostlivosti. Tento príspevok má osobám dlhodobo odkázaným na sociálnu starostlivosť poskytnúť väčšiu kontrolu nad tým, ako je im potrebná podpora organizovaná a poskytovaná. Priznáva sa priamo osobe s potrebou starostlivosti, čím sa posilňuje jej nezávislé rozhodovanie a slobodná voľba sociálnych služieb (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Účel PPO: Formálna a neformálna starostlivosť

PPO má slúžiť na zabezpečenie finančnej podpory pri odkázanosti na pomoc inej osoby pri vykonávaní činností a na zabezpečenie spolufinancovania adekvátnej starostlivosti.

- Formálna starostlivosť: Starostlivosť poskytovaná zamestnancami registrovaných poskytovateľov sociálnych služieb alebo vybraných zdravotníckych zariadení.
- Neformálna starostlivosť: Pomoc a podpora poskytovaná blízkou alebo určenou osobou (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Nahrádzované príspevky

Zavedením príspevku na pomoc pri odkázanosti sa zrušia viaceré súčasné roztrieštené príspevky a vytvorí sa priestor pre ciele a komplexnú podporu:

V systéme kompenzácií osôb s ťažkým zdravotným postihnutím (ŤZP):

- Peňažný príspevok na opatrovanie, ktorý je poskytovaný opatrovateľovi fyzickej osoby s ŤZP.

V systéme sociálnych služieb sa nahradí:

- Finančný príspevok z rozpočtu MPSVR SR na sociálne služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou.
- Finančný príspevok z obce pri odkázanosti, na pomoc pri sebaobsluže, ktorý je v súčasnosti poskytovaný neverejným poskytovateľom opatrovateľskej služby (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Výška a podmienky

- Kritérium odkázanosti - Výška príspevku na pomoc pri odkázanosti bude závisieť od stupňa odkázanosti fyzickej osoby. Stanovenie stupňa odkázanosti bude prepojené s

reformou integrovanej posudkovej činnosti, ktorá je kľúčovým a nevyhnutným predpokladom zavedenia PPO.

- Majetkové a príjmové pomery - Príspevok na pomoc pri odkázanosti bude poskytovaný odkázanej osobe bez ohľadu na jej príjmové a majetkové pomery.
- Valorizácia - V rámci legislatívnej úpravy príspevok na pomoc pri odkázanosti bude zadefinovaný spôsob jeho automatickej valorizácie napr. na základe miery inflácie alebo rastu minimálnej mzdy.
- Štruktúra príspevku na pomoc pri odkázanosti - Suma PPO bude v rovnakej výške bez ohľadu na to, či ju osoba využije na formálnu alebo neformálnu starostlivosť. V prípade neformálnej starostlivosti bude určená pevná časť PPO pre neformálnu starostlivosť, zatiaľ čo zostávajúcu sumu bude môcť odkázaná osoba využiť na spolufinancovanie úhrady za formálnu starostlivosť napríklad na nákup odľahčovacej služby (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Možnosti využitia príspevku na pomoc pri odkázanosti

Osoba, ktorej bol PPO priznaný, bude mať možnosť rozhodnúť o jeho využití jednou z troch možností, alebo ich kombináciou:

1. Formálna starostlivosť - Sociálne služby:

- PPO sa použije na úhradu sociálnej služby v zariadeniach.
- Pôjde o spolufinancovanie vybraných druhov sociálnych služieb poskytovaných terénou, ambulantnou alebo pobytovou formou.
- Napríklad: zariadenie pre seniorov, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár alebo opatrovateľská služba.
- PPO v rámci formálnej starostlivosti môže byť použitý len u registrovaných poskytovateľov sociálnych služieb.

2. Neformálna starostlivosť:

- Táto možnosť je prioritne určená pre odkázaných v IV. a V. stupni odkázanosti, podľa plánovanej legislatívy o integrovanej posudkovej činnosti.
- PnP, t. j. suma určená na neformálnu starostlivosť, sa prevedie mesačne priamo na účet odkázanej fyzickej osoby.
- Poberateľ tejto časti príspevku získa sociálnu ochranu a zdravotné poistenie, rovnako ako dnešní poberatelia príspevku na opatrovanie.

- Časť príspevku určená na formálnu starostlivosť, ktorá zostane alokovaná v systéme, sa môže kumulovať a prijímateľ ju môže využiť nárazovo napr. na nákup pobytovej služby, ako je odľahčovacia služba.
3. Spolufinancovanie v zdravotníckych zariadeniach - nová možnosť:
- PPO bude môcť byť využitý na spolufinancovanie sociálnej zložky starostlivosti v špecifických zdravotníckych zariadeniach.
  - Ide najmä o zariadenia, ktorých súčasťou je poskytovanie sociálnej starostlivosti, napríklad hospic alebo dom ošetrovateľskej starostlivosti.
  - Zavedenie PPO prispieva k prepojeniu sociálnej a zdravotnej starostlivosti, ktoré je cieľom reformy (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Peňažný príspevok na osobnú asistenciu zostane zachovaný ako ďalší nástroj kompenzácie ŤZP. Poberateľom príspevku na osobnú asistenciu však môže byť priznaná časť príspevku na pomoc pri odkázanosti určená na zabezpečenie formálnej starostlivosti (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

4.1.2 Integrované zmeny a zjednotenie kompetencií

Reforma posudkovej činnosti a zjednotenie kompetencií

Kľúčovým a nevyhnutným predpokladom zavedenia príspevku na pomoc pri odkázanosti je reforma posudkovej činnosti.

- Presun pôsobnosti - Dôjde k presunu pôsobnosti v oblasti posudzovania odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej FO z obcí a VÚC na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVR).
- Predmet posudzovania - Predmetom posudzovania vo vzťahu k sociálnym službám už nebude posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu, ale odkázanosť FO na pomoc inej fyzickej osoby.
- Integrovaný posudok - Podkladom pre rozhodovanie ÚPSVR o nároku na PPO v správnom konaní bude integrovaný posudok, ktorým sa určí stupeň odkázanosti fyzickej osoby. Posudok má komplexne zhodnotiť potreby človeka s potrebou dlhodobej starostlivosti (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

V súčasnom stave sa pritom posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu podľa šiestich stupňov odkázanosti nachádza v pôsobnosti obcí alebo VÚC (MPSVaR SR Analýza SVHZ, 2024). Zistenia z praxe dokonca poukazovali na to, že najvýznamnejšie porušovanie zákona bolo spojené s nedostatočným výkonom zdravotnej a sociálnej posudkovej činnosti (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Financovanie samosprávy: Paušálny príspevok

Cieľom reformy je upustiť od súčasného, komplikovaného spôsobu výpočtu finančného príspevku na prevádzku, ktorý je v súčasnosti poskytovaný neverejným poskytovateľom.

- Nahradenie FPP - Súčasný komplikovaný FPP bude nahradený paušálnym príspevkom samosprávy.
- Určenie výšky - Výška paušálneho príspevku bude zákonom stanovená paušálne pre jednotlivé druhy a formy sociálnych služieb a bude jasne definovaný aj spôsob jeho valorizácie.
- Transparentnosť a administratívna záťaž - Zavedenie paušálnej výšky príspevku má viesť k zjednodušeniu administratívnej záťaže územnej samosprávy, pričom sa odstráni potreba pravidelnej kontroly použitia príspevku.
- Rovnaké podmienky - Paušálny príspevok má zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých poskytovateľov bez ohľadu na ich zriaďovateľa - verejný/neverejný. Samospráva ho bude poskytovať na svojho obyvateľa.
- Flexibilita - Zároveň sa ponechá možnosť obciam alebo VÚC navýšiť túto paušálnu výšku všeobecne záväzným nariadením (VZN) na rovnakom základe všetkým poskytovateľom, napríklad s ohľadom na regionálne rozdiely v nákladoch alebo na strategické plánovanie (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Presun kompetencií medzi samosprávami

V rámci reformy sa navrhujú zmeny v delení kompetencií medzi obcami a VÚC, aby sa efektívnejšie využívali zdroje a podporil sa rozvoj komunitných služieb.

- Presun financovania pobytových foriem - Navrhuje sa presun povinnosti obcí spolufinancovať pobytové formy zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľskej služby na úroveň VÚC. Tento presun sa týka verejných, obecných, aj neverejných poskytovateľov. Dôvodom je, že menšie obce často nemajú dostatočné personálne,

procesné ani finančné kapacity na zabezpečovanie a financovanie pobytových OPIO sociálnych služieb, zatiaľ čo VÚC majú na túto kompetenciu vybudované kapacity.

- Cieľ presunu - Tento krok má posilniť rozpočty obcí a umožniť obciam vynaložiť takto "získané" prostriedky na rozvoj komunitných ambulantných sociálnych služieb napr. denný stacionár, domácej opatrovateľskej služby a na novonavrhovanú službu sprostredkovania sociálnej služby a pomoci. **Kľúčovým cieľom reformy je podpora zotrvania človeka v jeho prirodzenom domácom prostredí.**

V porovnaní s Českou republikou, novela Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálnych službách (novela č. 164/2024 Sb.) tento princíp legislatívne zakotvuje ako prioritu: „Přednost mají takové formy poskytování sociálních služeb, které podporují setrvání osoby v jejím přirozeném sociálním prostředí.“

- Kompenzácia VÚC - Negatívny vplyv na rozpočty vyšších územných celkov, spôsobený prevzatím financovania zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľskej služby, má byť kompenzovaný zvýšeným príjmom zariadení VÚC z nového príspevku na pomoc pri odkázanosti. (MPSVaR Konceptia – Príloha 1, 2024, MPSVaR Konceptia – Príloha 3, 2024).

Zdravotná starostlivosť a financovanie zo zdravotného poistenia

Zlepšenie financovania a poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti je kľúčové pre prepojenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti, ktoré je cieľom reformy.

- Povinné financovanie - Bude nevyhnutné povinné financovanie ošetrovateľskej starostlivosti zo zdrojov verejného zdravotného poistenia u všetkých prijímateľov, ktorým je indikovaná (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).
- Chýbajúce financovanie v súčasnosti - Súčasná nastavenie systému je kritizované, pretože príjmy z verejného zdravotného poistenia tvoria priemerne len 1,6 % príjmov zariadení podmienených odkázanosťou, aj keď zákon ukladá vybraným zariadeniam túto starostlivosť poskytovať alebo zabezpečovať (MPSVaR Konceptia – Príloha 1, 2024).
- Garantovanie zmluvy - Preto je nevyhnutné venovať pozornosť povinnosti zdravotných poisťovní uzatvoriť zmluvu s tými poskytovateľmi sociálnych služieb, ktorí ošetrovateľskú starostlivosť poskytujú za zákonom stanovených podmienok (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

- PPO a Zdravotníctvo - PPO bude navyše možné využiť na spolufinancovanie sociálnej zložky starostlivosti vo vybraných zdravotníckych zariadeniach napr. hospic alebo dome ošetrovateľskej starostlivosti (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

4.2 Nadväzná zmeny a podpora zraniteľných skupín (po roku 2026) –

Fáza 2

Fáza 2 reformy financovania sociálnych služieb predstavuje nadväzná zmeny a systémové úpravy, ktoré budú rozpracované a realizované po prijatí legislatívnych úprav týkajúcich sa odkázanostných sociálnych služieb, t. j. po roku 2026. Fáza 2 sa zameriava na skupiny služieb, ktoré neboli prioritne riešené v Fáze 1, s cieľom dosiahnuť komplexnú zmenu systému sociálnych služieb (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Nasledujúci rozpis popisuje štyri hlavné okruhy zmien plánované v rámci Fázy 2:

Krízové a podporné služby

Navrhuje sa nová legislatívna úprava pre oblasť krízových a podporných sociálnych služieb, ktorá bude definovať nepriaznivé sociálne situácie, formy služieb a financovanie (MPSVaR Konceptia – Príloha 2, 2024). Dôraz bude kladený na stabilné financovanie a riešenie bezdomovectva (Housing-led prístupy) (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Služby na podporu rodiny

Služby na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života napr. zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, tzv. jasle, by mali byť vyňaté zo zákona o sociálnych službách. Pre túto oblasť sa navrhne flexibilnejší a adresnejší systém podpory prostredníctvom nového legislatívneho rámca. Služba včasnej intervencie však zostane v rámci sociálnych služieb (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Nová sociálna služba

Zavedenie služby sprostredkovanie sociálnej služby a podpory. Financovanie by mali mať na starosti obce, ideálne prostredníctvom združení/klientskych centier, v súlade s reformou verejnej správy (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Ludské zdroje

Bude nutné riešiť nedostatok kvalifikovaného personálu - opatrovatelia, sociálni pracovníci. V pláne je príprava Strategického rámca rozvoja sociálnych služieb do roku 2040, ktorého schválenie sa predpokladá v roku 2027. Tento dokument sa zameria na zvyšovanie miezd, vzdelávanie a podporu stabilizácie zamestnancov, vrátane možností prilákať občanov SR pracujúcich v zahraničí (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Prijatie legislatívy v oblasti krízových a podporných služieb je plánované na rok 2027/2028. Celá Fáza 2 si bude vyžadovať intenzívnu medzirezortnú spoluprácu (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

5. Záver

Systémy sociálnych služieb v Slovenskej republike a v Českej republike vykazujú podobnosti v štruktúre, sú financované z viacerých zdrojov a podliehajú plánovaniu na regionálnej úrovni. Hlavný rozdiel spočíva v mechanizmoch finančnej podpory – zatiaľ čo Česká republika využíva príspevok na péči ako dávku poskytovanú priamo klientovi, Slovenská republika sa v súčasnosti spolieha na kombináciu finančných príspevkov poskytovaných poskytovateľom sociálnych služieb a úhrad od prijímateľov služieb.

Pripravovaná reforma financovania sociálnych služieb má ambíciu zásadne zmeniť systém financovania služieb podmienených odkázanosťou prostredníctvom zavedenia príspevku na pomoc pri odkázanosti, založeného na princípe osobného rozpočtu. Tento krok má za cieľ nielen zefektívniť financovanie a zvýšiť transparentnosť systému, ale aj podporiť nezávislý život a slobodnú voľbu prijímateľov služieb, v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Reforma zároveň rieši dlhodobé systémové problémy presunom kompetencií medzi úrovňami samosprávy a zjednotením posudkovej činnosti. Úspešná implementácia reformy, ktorej hlavné legislatívne zmeny sa očakávajú do konca roka 2025, bude kľúčová pre dlhodobú udržateľnosť sociálno-zdravotnej starostlivosti na Slovensku. (MPSVaR SR Konceptia RFSOS, 2024).

Autorský kolektív a spolupráca na výstupe

Tento dokument bol vypracovaný v rámci projektu INTERREG – Pomoc bez hraníc v spolupráci medzi slovenskou a českou organizáciou poskytujúcou sociálne služby.

Autori dokumentu:

Mgr. Lucia Tomková, realizátor aktivít, SAMARITÁN, n.o.

Mgr. Lucie Pálková, realizátor aktivít, Charita Nový Hrozenkov

Spolupracujúce organizácie:

SAMARITÁN, n.o. – Slovenská republika

Charita Nový Hrozenkov – Česká republika

Projektový rámec

Názov projektu a jeho kód: INTERREG – Pomoc bez hraníc, 403601DRZ3

Obdobie realizácie: jún 2024 – máj 2026

Výsledkom projektu bude vypracovanie týchto odborných výstupov:

- *Súhrnný dokument – Odborná štúdia medzinárodného porovnania sociálnych služieb*
- Kompletná metodika štandardov kvality z hľadiska legislatívnych požiadaviek a povinností dodávateľov
- Kompletná smernica a interné predpisy pre efektívne riadenie ľudských zdrojov v mimovládnych organizáciách.

Celkové oprávnené výdavky: - Celkové oprávnené výdavky na realizáciu aktivít Projektu, predstavujú sumu 332 539,88 EUR

- NFP 286 014, 29 EUR

- Partneri zo SR majú zabezpečené vlastné zdroje vo výške 13 321,60 EUR

- Partneri z ČR majú zabezpečené spolufinancovanie zo zdrojov ČR vo výške 33 203,99 EUR

Zoznam skratiek

Skratka	Slovenský/Český preklad	Kontext
SR / ČR	Slovenská republika / Česká republika	Porovnávané štáty
EÚ	Európska únia	Medzinárodné spoločenstvo členských štátov, relevantné pre právny a finančný rámec sociálnych služieb
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	Ústredný orgán štátnej správy v SR
VÚC	Vyšší územný celok	Regionálna samospráva v SR
ÚPSVR / ÚPSVAR	Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny / Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	Orgán vykonávajúci posudkovú činnosť a rozhodujúci o dávkach
RFSOS	Reforma financovania sociálnych služieb	Koncepčný dokument a proces reformy v SR
PPO	Príspevok na pomoc pri odkázanosti	Navrhovaný nový nástroj financovania (osobný rozpočet) v SR
PnO / PPnO	Peňažný príspevok na opatrovanie	Súčasný príspevok v systéme kompenzácií ŤZP, ktorý má PPO nahradit'
PnP	Příspěvek na péči	Kľúčová dávka poskytovaná klientovi v ČR
OPIO SoS	Sociálne služby podmienené odkázanosťou na pomoc inej osoby	Služby, ktoré sú primárne cieľom Fázy 1 reformy

SVHZ	Služby všeobecného hospodárskeho záujmu	Kategória služieb definovaná právom EÚ v súvislosti so štátnou pomocou
FPO	Finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou	Nástroj financovania poskytovateľov sociálnych služieb
FP	Finančný príspevok	Všeobecné označenie pre príspevok zo štátneho rozpočtu alebo samosprávy
FPP	Finančný príspevok na prevádzku	Príspevok poskytovaný obcou/VÚC neverejným poskytovateľom v SR
PBV	Priemerné bežné výdavky	Východisko pre výpočet FPP
NPSS	Neverejný poskytovateľ sociálnych služieb	Poskytovateľ sociálnych služieb nezriadený štátom alebo samosprávou
EON	Ekonomicky oprávnené náklady	Oprávnené výdavky, ktoré možno hrať z verejných zdrojov
ŽZP	Ťažké zdravotné postihnutie	Kategória prijímateľov kompenzácií a služieb
KP	Komunitný plán sociálnych služieb	Plánovací dokument na lokálnej úrovni (obec)
KRS	Koncepcia rozvoja sociálnych služieb	Plánovací dokument na regionálnej úrovni (VÚC)
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie	Nástroj regionálnej/miestnej samosprávy, používaný na navýšenie Paušálneho príspevku

Zoznam použitej literatúry

1. Právne predpisy (Laws and Statutes)

Slovenská legislatíva	Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. (2008). <i>Zbierka zákonov Slovenskej republiky</i> .
Česká legislatíva	Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. (2006). <i>Sbírka zákonů České republiky</i> .
	Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. (2006). (Platné znění s vyznačením navrhovaných změn k 20. decembru 2023).

2. Vládne správy a Konceptné dokumenty (Government Reports & Analyses)

Analýza SVHZ	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. (2024). <i>Analýza – Rozbor sociálnych služieb v systéme Slovenskej republiky poskytovaných a financovaných z verejných zdrojov vo vzťahu k právu o Štátnej pomoci v oblasti služieb všeobecného hospodárskeho záujmu</i> [Prezentácia]. Bratislava.
Hlavná Konceptia RFSOS	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. (2024). <i>Konceptia reformy financovania sociálnych služieb: Finančná podpora pre osoby odkázané na pomoc inej osoby (RFSOS)</i> [Prezentácia]. Bratislava.
Príloha k Analýze sociálnych služieb	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. (2024). <i>Konceptia – Príloha 1: Analýza sociálnych služieb SR</i> [Prezentácia]. Bratislava.

Príloha k Analýze krízovej intervencie	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. (2024). <i>Koncepcia – Príloha 2: Sociálne služby krízovej intervencie</i> [Prezentácia]. Bratislava.
Príloha Vplyvy na rozpočty	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. (2024). <i>Koncepcia – Príloha 3: Vplyvy na rozpočty obcí/VÚC</i> [Prezentácia]. Bratislava.
Príloha 2 Analýzy SVHZ	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. (2024). <i>Príloha 2: Analýza služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) – Tabuľka</i> [Prezentácia]. Bratislava.

3. Odborné prezentácie (Conference Presentations / Slide Decks)

Prezentácia SR (Brichtová)	Brichtová, L. (2024, 24. august). <i>Legislatíva sociálnych služieb a formy financovania sociálnych služieb v SR</i> [Prezentácia]. Martin.
Prezentácia ČR (Vočka)	Vočka, Z. (2024, 8. jún). <i>Legislatíva sociálnych služieb v ČR, nastavení systému financování a síťování služeb</i> [Prezentácia]. Nový Hrozenkov.